

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการเก็บ
ข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมการทดลอง (Subjects) ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น
ม.2 และ ม.3 ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย เป็นนักเรียนชาย จำนวน
20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้มีรายละเอียดดังนี้

1. เครื่องชั่งน้ำหนักมาตรฐานแบบคานคัมมิค (Detecto)
2. เครื่องวัดส่วนสูง
3. จักรยานออกกำลังกายแบบโมนาร์ค (Monark Ergometer)
4. เครื่องให้จังหวะ (Metronome)
5. เครื่องตรวจฟังหัวใจ (Stethoscope)
6. เครื่องวัดความดันโลหิตชนิดปรอท
7. นาฬิกาจับเวลาแบบตัวเลข

วิธีดำเนินการทดลอง

แบบของการทดลอง

ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนได้รับการทดสอบครั้งแรกก่อนการออกกำลัง และหลังจากการ

ออกกำลังสัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 เพื่อเป็นการทดสอบสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด ($VO_{2 \cdot \max}$) ทดสอบก่อนออกกำลังกับกลุ่มบุคคลออกเป็น 2 กลุ่ม (Matched group) ทำการออกกำลังด้วยการวิ่งเหยาะ โดยกำหนดระดับความหนักของงานในระดับ 70% ของอัตราชีพจร โดยกำหนดระยะเวลาในการวิ่งเป็นโปรแกรมดังนี้คือ

อาทิตย์ที่ 1	วิ่งเหยาะเป็นเวลา	10 นาที
อาทิตย์ที่ 2	วิ่งเป็นระยะเวลา	15 นาที
อาทิตย์ที่ 3	วิ่งเป็นระยะเวลา	20 นาที
อาทิตย์ที่ 4	วิ่งเป็นระยะเวลา	25 นาที
อาทิตย์ที่ 5	วิ่งเป็นระยะเวลา	30 นาที
อาทิตย์ที่ 6	วิ่งเป็นระยะเวลา	35 นาที
อาทิตย์ที่ 7	วิ่งเป็นระยะเวลา	40 นาที
อาทิตย์ที่ 8	วิ่งเป็นระยะเวลา	45 นาที

โดยทำการฝึกวิ่ง 4 วันต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ และผู้เข้ารับการทดลองทุกคนต้องเข้ารับการทดลองในเวลาเดียวกันทุกครั้ง สำหรับสถานที่ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ สนามโรงเรียนสันติศรีวิทยาคม ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 3,200 ฟุต และสนามโรงเรียนแม่จันวิทยาคม มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 419 ฟุต สำหรับสถานที่วัดการจับออกซิเจนสูงสุดนั้นคือ หอพักครูมหาวิทยาลัยแม่จันวิทยาคม ซึ่งอยู่ในโรงฝึกพลศึกษา การระบายอากาศดีโดยช่วงเวลาทำการทดลองและทำการทดสอบในช่วงระยะเวลาเดียวกัน คือ

16.00 - 17.00

การประเมินผล

ก่อนเข้าร่วมโครงการฝึกออกกำลังกาย ผู้รับการทดลองจะได้รับคำอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การทดสอบ การจัดเตรียมอุปกรณ์ วันเวลาทดสอบ รวมทั้งการฝึกออกกำลังกาย ตลอดจนข้อปฏิบัติในการทดลอง

การทดสอบ

ผู้รับการทดลองทุกคนจะทำการสอบสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดระหว่างวันที่ 12 มีนาคม ถึง 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2531 ระหว่างเวลา 14.00-17.00 น. ตัวอย่างในการบันทึกข้อมูลแสดงไว้ในภาคผนวก ก ซึ่งรายการทดสอบมีดังนี้

1. อายุ ส่วนสูง และน้ำหนักของร่างกาย บันทึกอายุเป็นปี ส่วนสูงเป็นเซ็นติเมตร และน้ำหนักของร่างกายที่ปราศจากรองเท้าเป็นกิโลกรัม
2. อัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก ในผู้เข้ารับการทดลองนั่งพักเป็นเวลา 15 นาที แล้วจึงจับชีพจรเป็นเวลา 1 นาที มีหน่วยเป็นจำนวนครั้งต่อนาที
3. สมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด

เริ่มต้นทดลองโดยให้ผู้รับการทดสอบถีบจักรยานทำงานด้วยความเร็วคงที่ 50 รอบต่อนาที ในน้ำหนักถ่วงเบื่องตที่ เหมาะสมแต่ละบุคคล ซึ่งอัตราการเต้นของชีพจรจะอยู่ประมาณ 130 - 145 ครั้งต่อนาที ขณะถีบจักรยานจะทำการวัดอัตราการเต้นชีพจรในแต่ละนาที โดยทำการวัดทั้งแคว่นาทีที่ 45 ของแต่ละนาที แล้วทำการบันทึกให้ถีบจักรยานไปจนอัตราการเต้นชีพจรเข้าสู่ภาวะอยู่ตัว จะประมาณนาทีที่ 4 ถึงนาทีที่ 6 การหาภาวะอยู่ตัวโดยการหาค่าเฉลี่ยของชีพจร ที่มีไค์ในนาทีที่ 5 และ 6 ของการถีบจักรยาน ซึ่งอัตราการเต้นชีพจร ทั้ง 2 นาที ไม่แตกต่างกันเกิน 5 ครั้งต่อนาที ถ้าต่างกันมากกว่า 5 ครั้งก็ให้ถีบจักรยานต่อไปอีก 1 นาที หากภาวะอยู่ตัวใหม่ จึงให้หยุดถีบจักรยาน

การแปลผลการทดสอบเป็นค่าของสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด

โดยใช้อัตราการเต้นชีพจรในภาวะอยู่ตัวที่วัดได้ไปอ่านค่าสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด จากตารางออกสรานซึ่งจะมีหน่วยเป็น มิลลิลิตรต่อนาที และเมื่อหารด้วยน้ำหนักตัวของผู้รับการทดสอบจะมีหน่วยเป็น มล. ตอ ก. ก. ต่อนาที

การทดลอง เบื่องต เพื่อหาน้ำหนักถ่วง เริ่มต้นที่ เหมาะสม

ให้ผู้ถูกทดลองถีบจักรยานทำงานในท้องที่มีอุณหภูมิและความชื้นปกติ ในน้ำหนักถ่วง

เบื้องต้น 1 กิโลปอนด์ เพิ่มน้ำหนักดวง 0.5 กิโลปอนด์ ทุก 2 นาที จนกว่าผู้ถูกทดลองดิ้นตอไป
ไม่ไหว การหาน้ำหนักดวงเริ่มต้นที่เหมาะสม พิจารณาจากน้ำหนักดวงที่ผู้เขาทดสอบสามารถ
ทำได้ในนาทีสุดท้าย นับย้อนหลังกลับไป 6 นาที เป็นน้ำหนักเริ่มต้นของผู้เขาทดสอบแต่ละคน

การทดลอง

1. ช่วงเวลาของการฝึก คือเวลา 14.00 - 17.00 น. ณ สนามโรงเรียน
แม่จันวิทยาคม และสนามโรงเรียนสันติคีรี
2. วัตถุประสงค์ของแต่ละคนตามอายุจากตาราง ในผู้รับการทดลองอบอุ่น
ร่างกายโดย การเดินจักษยานด้วยความเร็ว 50 รอบต่อนาที โดยใช้น้ำหนักดวงเบื้องต้นที่
เหมาะสมแต่ละคน และเพิ่มน้ำหนักดวง 0.1 - 0.2 กิโลปอนด์ต่อนาที บันทึกอัตราการเต้นหัวใจ
เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 45 ของทุกนาที จนกระทั่งอัตราการเต้นหัวใจถึงชีพจรเป้าหมายให้ผู้รับการ
ทดสอบเดินจักษยานที่ระดับชีพจรเป้าหมายนี้ตลอดจนครบจำนวนนาทีของการฝึกออกกำลังกาย
ด้วยการปรับน้ำหนักดวง และวัดอัตราการเต้นหัวใจทุกนาที อัตราการเต้นหัวใจจะแตกต่างจากชีพจร
เป้าหมายได้ไม่เกิน ± 3 ครั้งต่อนาที ลดน้ำหนักดวงลง 50 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักดวงครั้ง
สุดท้ายในนาทีสุดท้ายตามโปรแกรมการออกกำลังกาย และลดลง 0.1 - 0.2 กิโลปอนด์ต่อนาที
จนครบ 5 นาที เพื่อปรับให้ร่างกายคืนสู่สภาพปกติก่อนออกกำลังกายอย่างช้า ๆ และสม่ำเสมอ
เมื่อฝึกออกกำลังกายครบ 2, 4, 6 และ 8 สัปดาห์ ทำการทดสอบหลังฝึกทั้งสองกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เลือกผู้ช่วยในการทดลอง อธิบายชี้แจงวิธีการปฏิบัติและรายละเอียดต่าง ๆ
ในการทดลองและการทดสอบ และการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เข้าใจตรงกัน
2. ทำการบันทึกข้อมูลซึ่งประกอบด้วย
  - 2.1 อัตราการเต้นของหัวใจ โดยใช้เครื่องฟังทรวงอกหัวใจในภาวะปกติ
ขณะพัก (ครั้งต่อนาที) ก่อนทำการทดลอง
  - 2.2 อัตราการเต้นของหัวใจระหว่างการออกกำลังกาย โดยวัดตั้งแต่วันที่
45 ของทุกนาที
  - 2.3 อายุ ส่วนสูง และน้ำหนักของผู้รับการทดลอง

- 2.4 ค่าสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด
- 2.5 น้ำหนักดวงเบ็นกีโสปอนต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจักรกระทำโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของอายุ ส่วนสูง น้ำหนัก อัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก ความดันโลหิตซิสโตลิก และไดแอสโตลิก และสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด โดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = แทนจำนวนตัวอย่างในกลุ่ม

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรดังกล่าวข้างต้น โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 83)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D. = แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

X^2 = แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = แทนจำนวนตัวอย่างในกลุ่ม

3. ค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนของอัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวและคลายตัว และสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุด โดยใช้สูตรหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มอิสระ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีกบนที่สูง และกลุ่มที่มีกบในที่ราบ โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 121)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

t = แทนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

$\sum X_1^2, \sum X_2^2$ = แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

N_1, N_2 = แทนจำนวนตัวอย่างในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

4. วิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทางชนิดมีคะแนนหลายจำนวนใน 1 รายการเพื่อทดสอบความแตกต่างของผลที่ได้จากการวัดการจับออกซิเจนสูงสุด ก่อนฝึกออกกำลังกาย และเมื่อสิ้นสุดการออกกำลังกายของสัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 และเพื่อทดสอบปฏิกริยารวมของทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ แบบทู่กี (เอ) การหาความแตกต่างวิกฤตของทู่กี (เอ) ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2528 : 285)

ความแตกต่างวิกฤตของทู่กี (เอ) $\propto (K, f) \sqrt{MS_w/n}$

- $\propto$ = แทนระดับความมีนัยสำคัญ
- K = แทนจำนวนกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ
- n = แทนจำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน
- f = ชั้นแห่งความเป็นอิสระของ MS_w
- MS_w = แทนความแปรปรวนคลาดเคลื่อน หรือภายในกลุ่มที่คำนวณได้จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลชุดเดียวกันที่นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่

5. กำหนดค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าค่าสุกที่ระดับ .05

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสเอช